

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,

k návrhu koncepce

„Národní program snižování emisí ČR 2020“

Předkladatel koncepce: Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Zpracovatel koncepce: Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Zpracovatelé posouzení: Integra Consulting s.r.o.
Pobřežní 18/16
186 00 Praha 8

ve spolupráci s Regionálním centrem EIA

Mgr. Martin Smutný (Integra Consulting s.r.o.)
(autorizace MŽP ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších
předpisů č. 7554/OPVI/04, poslední prodloužení
č. 73321/ENV/14)

Mgr. Michala Kopečková (Občanské sdružení Ametyst)
(*autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona
č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny pro účely
provádění posouzení dle § 45i uvedeného zákona*)

Ing. Jiří Dusík (Integra Consulting s.r.o.)
Mgr. Simona Kosíková Šulcová (Integra Consulting s.r.o.)
Mgr. Michal Musil (Integra Consulting s.r.o.)
Ing. Simona Blažková (Integra Consulting s.r.o.)
Ing. Radim Seibert (Regionální centrum EIA s.r.o.)
Ing. Jitka Kaslová (Regionální centrum EIA s.r.o.)
MUDr. Eva Rychlíková (Zdravotní ústav Ústí nad Labem)
Ing. Jana Moravcová (Zdravotní ústav Ústí nad Labem)
Bc. David Šubrt (Zdravotní ústav Ústí nad Labem)

Stručný popis koncepce:

Národní program snižování emisí ČR (dále jen „NPSE“ nebo „Program“) je střednědobá koncepce, připravena pro období do roku 2020, s výhledem do roku 2030.

NPSE je připraven na základě ustanovení § 8 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů s přihlédnutím k mezinárodním závazkům, které Česká republika přijala, očekávané změně národních emisních stropů v rámci Evropské unie a neuspokojivému stavu dodržování imisních limitů pro některé znečišťující látky (zejména suspendované částice velikostních frakcí PM₁₀ a PM_{2.5}, troposférický (přízemní) ozón a benzo(a)pyren), které mají výrazné negativní dopady na lidské zdraví (předčasná úmrtí), ekosystémy a vegetaci (překračování kritických zátěží).

Program obsahuje sektorová opatření ke snížení emisí a snížení imisní zátěže, implementační nástroje a podpůrná opatření, směřující k dalšímu rozvoji systému posuzování a řízení kvality ovzduší. Program, resp. navrhovaná opatření mají být financována z národních a evropských zdrojů, počítá se také se spolufinancováním ze strany domácností, průmyslu a orgánů veřejné správy a samosprávy. Možné zdroje financování realizace Programu zahrnují podle výčtu uvedeného v návrhu: Státní rozpočet, státní fondy (zejména SFŽP), územní rozpočty (kraje a obce), fondy EU (OPŽP 2014 – 2020 Prioritní osy 2 a 5, další relevantní operační programy).

Průběh posuzování:

Oznámení NPSE, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), bylo po kontrole náležitostí zveřejněno v Informačním systému SEA na adrese http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP208K a rozesláno k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávním celkům.

Zjišťovací řízení vedené Ministerstvem životního prostředí, odborem posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, jež je příslušným úřadem pro proces posuzování vlivů NPSE na životní prostředí, bylo zahájeno dne 7. 5. 2015 a ukončeno dne 11. 6. 2015 vydáním závěru zjišťovacího řízení pod č. j. 38747/ENV/15.

Návrh koncepce včetně zpracovaného vyhodnocení vlivů Programu na životní prostředí (dále jen „vyhodnocení“), které bylo provedeno v rozsahu přílohy č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne 11. 9. 2015. Předložené vyhodnocení obsahovalo všechny náležitosti dle cit. přílohy, a proto mohl být návrh koncepce včetně vyhodnocení rozeslán dne 16. 9. 2015 za účelem zveřejnění a získání vyjádření od dotčených orgánů a veřejnosti.

Veřejné projednání koncepce včetně vyhodnocení se konalo dne 16. 10. 2015 od 15 hodin v budově Ministerstva životního prostředí v zasedací místnosti č. 900, Vršovická 65, Praha 10.

Stručný popis posuzování:

Posouzení vlivů NPSE na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí. Proces posuzování vlivů NPSE na životní prostředí byl zahájen v květnu 2015, tj. v době, kdy byla k dispozici úplná pracovní verze dokumentu, nicméně v dalších měsících byl NPSE dále upravován a finalizován, mimo jiné také na základě meziresortního projednání.

Metodické kroky provedení posouzení vlivů NPSE na životní prostředí byly následující:

1. Analýza dosavadního vývoje a aktuálního stavu životního prostředí a zdraví obyvatel.
2. Vymezení témat životního prostředí a veřejného zdraví relevantních pro NPSE, respektive specifických problémů, které mohou mít vazbu na NPSE.
3. Odhad budoucího možného vývoje bez implementace NPSE, tj. popis „nulové varianty“.
4. Posouzení vlivů NPSE na (i) strategické úrovni, a (ii) úrovni jednotlivých prioritních opatření.

V návaznosti na provedení vyhodnocení celkového zaměření NPSE ve vztahu k cílům stanoveným relevantními koncepčními dokumenty na národní i mezinárodní úrovni (viz kapitola 5.2 vyhodnocení) a relevantním složkám životního prostředí (viz kapitola 6.1 vyhodnocení) bylo provedeno posouzení vlivů klíčových opatření návrhové části NPSE na životní prostředí a veřejné zdraví. V souladu se závěry diskusí v rámci zjišťovacího řízení byla do hodnocení návrhové části zařazena pouze prioritní opatření NPSE, která představují základ návrhové části NPSE (tj. scénáře s dodatečnými opatřeními) s tím, že u nich byl zpracovatelem NPSE specifikován významný dodatečný potenciál snížení emisí a jejich přínos ke snížení emisí a/nebo ke zlepšení kvality ovzduší je buď přímo vyčíslitelný nebo nezpochybnitelně významný. Blíže viz kap. 6.3 vyhodnocení.

5. Návrh opatření pro předcházení či snížení možných negativních vlivů implementace NPSE na životní prostředí (včetně návrhu indikátorů) v návaznosti na identifikovaná rizika.
6. Zpracování vyhodnocení a jeho předložení spolu s NPSE příslušnému úřadu, tj. odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP.

Program byl podroben dále hodnocení ve smyslu ustanovení § 45i odst. 2 a násl. zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). Cílem bylo zjištění a posouzení možných vlivů na předměty ochrany a celistvost soustavy lokalit NATURA 2000.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 21 písm. d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydává z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Národní program snižování emisí ČR 2020“

s níže uvedenými požadavky a podmínkami, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace „Národního programu snižování emisí ČR 2020“ na životní prostředí a veřejné zdraví

Část A:

1. Předkladatel Programu zajistí, aby při implementaci opatření NPSE byla zohledněna doporučení k prevenci, případně zmírnění potenciálních negativních vlivů na životní prostředí uvedená v kapitolách 7 a 12 vyhodnocení, a to zejména prioritizací opatření, která mají největší potenciál snížit znečištění ovzduší při nejnižších vynaložených nákladech:
 - i. podpora přeměny topných systémů (DB1)
 - ii. podpora urychlení obměny vozového parku osobních vozidel v kombinaci s podporou využívání alternativních pohonů (AA3, AA5, AA7)
 - iii. přesun přepravních výkonů nákladní dopravy ze silnic na železnici (AB23)
2. Předkladatel koncepce zajistí sledování a rozbor vlivů NPSE na životní prostředí a veřejné zdraví.
3. Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých obdržených vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení a zveřejní schválenou koncepci. Zpracuje odůvodnění podle § 10g odst. 4 věty druhé zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, které bude součástí usnesení vlády (resp. jeho přílohy) a zveřejní opatření pro zajištění sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Část B. Požadavky a podmínky z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

1. U záměrů navrhovaných na základě NPSE, které mohou významně ovlivnit lokality soustavy Natura 2000, předložit jejich oznámení orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Nelze-li vyloučit významný vliv těchto záměrů na lokality soustavy Natura 2000, musí být před jejich schválením vyhodnoceny z hlediska vlivů na konkrétní dotčené přírodní lokality tvořící soustavu Natura 2000 ve smyslu ustanovení § 45h a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny, a to vždy včetně kumulativních vlivů.
2. Veškerá opatření musí být navržena s respektováním integrity a územní ochrany evropsky významných lokalit (EVL) a ptačích oblastí (PO) soustavy Natura 2000 a nesmí vést k poškození nebo zhoršení stavu předmětu ochrany těchto území. Při výběru konkrétních záměrů naplňujících cíle této koncepce je třeba upřednostňovat ty, které zlepšují stav předmětů ochrany EVL a PO, nebo jej alespoň nezhoršují.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Mgr. Evžen DOLEŽAL v. r.

*ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence*